

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Ziet!

*“Ziet, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene,
in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft...” Jesaja 42: 1a*

Het volk dat nu nog in ballingschap is, zal ooit weer mogen terugkeren naar huis. Jesaja is de profeet van de Heere die het heeft mogen voorzeggen. De Heere zal daarvoor gebruiken de heidense koning Kores, ook wel Cyrus genoemd. De Heere zal hem in Zijn dienst nemen om Zijn raad te volvoeren. ‘Gods knecht’ wordt hij genoemd. Toch zien we achter deze knecht van de Heere nog een Ander. Eén, die hier eigenlijk en allereerst bedoeld wordt. Eén die een grote Koning is. Van Wie ook gezegd wordt dat Hij Zich tot een Knecht van de Allerhoogste liet maken. Niet tegen wil en dank, zoals bij Kores. Maar geheel gewillig. Vraagt u wie Hij is, die Knecht over Wie het in Jesaja 42 gaat? We behoeven met die vraag niet te blijven zitten. Want het is ons overduidelijk bekend gemaakt in dezelfde Bijbel als waarin Jesaja 42 staat. We moeten daarvoor naar het Nieuwe Testament. In Mattheus 12 lezen we over een man met een verlamde hand. De Heere Jezus geneest hem. Maar - het is op de sabbat. En daar zijn de farizeeën het niet mee eens. Het kan net zo goed op een andere dag. Daar hoeft je de sabbat niet voor te misbruiken, vinden ze. Maar dan klinkt daar dat woord, met een verwijzing naar Jesaja 42, waarin de Heere Zelf het voor Zijn Zoon opneemt: “Dit alles is geschied opdat vervuld zou worden wat gesproken is door de profeet Jesaja: Ziet, Mijn Knecht, welke Ik verkoren heb, Mijn Beminde...” [Matth. 12: 18]. Er is maar één conclusie mogelijk: de Knecht van Wie Jesaja spreekt, het is niemand minder dan de Heere Jezus. Hij is het Wiens komst in het vlees hier wordt beloofd. Het Evangelie zet er het stempel op: Deze is het!

Jesaja mag Hem aanwijzen. En namens de Heere ook aanprijzen. “Ziet!” In 2013 deed koningin Beatrix afstand van de troon. Op het balkon van het paleis in Amsterdam presenteerde ze haar zoon Willem-Alexander aan het volk als de nieuwe koning. Zó, maar dan in veel verhevener mate, is het hier de hoogste Koning die aan Zijn volk hun Messias, Zijn knecht, presenteert. “Ziet, Deze is het!” Er staat: “Die Ik ondersteun...” Het betekent zo iets als: Ik houd Hem vast. Ik stel Hem u voor. Ik heb Hem bij de hand genomen, om Hem aan u te tonen. “Ziet, Deze is het! U hoeft er niet over in te zitten of Ik Hem wel bekeer. Want Hij is Mijn Uitverkorene! Hij is maar niet een willekeurige knecht. Maar Hij is de Verkorene van Mij, Zijn Vader. Ik heb bij ene Held voor Israël hulp beschoren. Hem uit het volk verhoogd, Hem heb Ik uitverkoren...” En dan dat ontroerende woord: “... in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft...” Hier geeft de Heere iets prijs aangaande de overstelpende, altijd vloeiende liefde van de

Vader tot de Zoon, en van de Zoon tot de Vader. Gods liefdevolle welwillendheid. Dat brandende vuur van Zijn liefde binnen de eeuwige Godheid. De Vader en de Zoon, “ziet, hoe lief ze elkander hebben...”

Wat moet onze conclusie zijn? Dit, dat de heilige en eeuwige God in niets en niemand een welbehagen kan hebben, dan alleen in en door Zijn Zoon. Aan Hem heeft Hij Zijn hart verpand. Aan Hem heeft Hij Zijn liefde verklaard. In Hem heeft Hij een welbehagen. Hem en geen andere heeft Hij verkoren en aangesteld als de Knecht des Heeren. Hem heeft Hij publiekelijk gepresenteerd. Met aan ons mensen de opdracht: “Ziet, Mijn Knecht...! Wilt u het wel aannemen, dat er nu maar één Naam onder de hemel gegeven is door Welke u moet zalig worden... Door geen andere Naam dan de Naam van deze Knecht des Heeren. En daarom geldt het: ziet Hem!, hoort Hem! Geen ander! Want er is geen andere Naam en er is geen andere weg!”

J.M.J. Kieviet

God en je partnerkeuze

*Genesis 41:50
En Jozef werden twee zonen geboren, eer er een jaar des hongers aankwam, die Asnath, de dochter van Potifera, overste van On, hem baarde.*

Heeft de Heere iets te zeggen over de vraag met wie je gaat trouwen? Ik dacht het wel. Na bekering is verkering het belangrijkste in je leven! In Gods ogen is een huwelijk een band die pas met de dood wordt verbroken. Je bent aan elkaar verbonden, zoals een span ossen dat een ploeg trekt. Paulus gebruikt dat beeld in 2 Korinthe 6:14. De boer (God) leidt de ossen (twee partners) om er rechte sporen mee te trekken. Als allebei de ossen naar de boer luisteren, worden er rechte sporen getrokken. Maar als één os niet luistert, krijg je een ongelijk span en zal de ploeg niet de weg gaan zoals de boer dat had bedacht. Zo werkt het ook met jou en je vriend(in). Als hij/zij de Heere niet wil dienen, zal de kans groot zijn dat je meegetrokken wordt naar de verkeerde kant. En daarom zegt God: 'Trek niet een ander juk aan met de ongelovige'.

Jozef lijkt dat echter nu juist wel te doen. Hij trouwt met Asnath, de dochter van Potifera (overigens niet dezelfde man als Potifar). Potifera betekent: 'gewijd aan Ra'. En Ra, dat is de zonnegod. Die zonnegod werd vereerd in de plaats 'On', ook wel Heliopolis (zonnestad) genoemd. On lag op de grens met Gosen. En Potifera was dus de 'overste van On'. Het woord 'overste' kunnen we ook vertalen met 'priester'. Hij was waarschijnlijk de opperpriester van de zonnegod. En met diens dochter trouwt Jozef dus! Daar zijn we toch wel verbaasd over. Want we weten hoe afkerig Jozef van de zonde was. Je herinnert je hoe hij de zonden van zijn broers tegen zijn vader vertelde. En hoe hij de seksuele omgang met de vrouw van Potifar heeft afgewezen. En nu trouwt hij met een heidin! Hoe kan dat?

In de kanttekeningen bij de Statenvertaling lezen we de mening van de vertalers. Ze zeggen dat Jozef door zijn positie niet om dit huwelijk heen kon. Het hoorde bij zijn status. Als onderkoning hoorde hij bij hoogste klasse van Egypte. En daarom heeft de Heere het in dit geval niet afgekeurd. Hij heeft het

huwelijk zelfs gezegend met twee zonen. Twee zonen die later elk een erfdeel in Israël zouden ontvangen. Er wachtte een dubbele zegen voor Jozefs nageslacht. We zien dus dat Gods goedkeuring op Jozefs huwelijk heeft gerust.

Bovendien denk ik dat we reden hebben om te geloven dat Jozefs vrouw de Egyptische godsdienst heeft afgezworen en Jozef is gevolgd in het dienen van de Heere. Want kijk maar eens welke namen hun kinderen krijgen: Manasse en Efraïm. Jozef en Asnath hebben hun kinderen geen Egyptische namen gegeven, maar Hebreeuwse! Jozef droeg dan zelf wel een Egyptische naam (Zafnath-Paäneah), maar die had hij gekregen van de Farao. Maar Jozef blijft wel vasthouden aan zijn Hebreeuwse roots. En samen met Asnath doet hij belijdenis van het geloof als hij de geboortekaartjes naar de adel van Egypte stuurt: 'Manasse: God heeft doen vergeten'. En: 'Efraïm: God heeft vruchtbaar gemaakt'.

Dit zijn toch wel belangrijke elementen die ons kunnen helpen bij het nadenken over je partnerkeuze.

Als je ongelovige vriend of vriendin blijkt geeft van hartelijke belangstelling voor de dienst van de Heere, en als hij/zij gewillig is om met je uit de Bijbel te lezen, te bidden en naar de kerk te gaan, dan is er vanuit de Bijbel geen enkel bezwaar tegen zo'n relatie, integendeel. Dan mag je zelfs geloven dat de Heere jou wil gebruiken om zo'n ongelovige tot bekering te brengen. Rachab en Ruth zijn daar de sprekende voorbeelden van.

Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het meestal zo niet gaat. Een relatie met een ongelovige is vaak een weg met veel problemen. Bijvoorbeeld, jij wilt graag de maaltijden beginnen met gebed, maar je partner vindt dat echt flauwekul, zeker om dat ook nog jullie kinderen aan te leren. En zo zijn er meer situaties te bedenken van hoe lastig het is om kinderen op te voeden met een man of vrouw die niet geïnteresseerd is in het christelijke geloof of er mogelijk zelfs vijandig tegenover staat. Dat leidt tot onbegrip en verhitte discussies, met groeiende onderlinge verdeeldheid over allerlei zaken die de relatie of het gezin betreffen. Niet weinig mensen hebben na verloop van tijd die strijd opgegeven en zijn meegetrokken de verkeerde kant op, bij God vandaan. Daarom zegt de Heere: 'Trek niet een ander juk aan met de ongelovige'. Want je zet je eeuwige zaligheid en die van je kinderen op het spel.

M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Bij gelegenheden worden toespraken gehouden. Als vanzelf ook in de kerk. We maken het mee bij de bevestiging van een predikant. Op een nieuwjaarsmorgen of bij een jubileumdienst of bij een bijzondere samenkomst. Op zich een goede zaak. De toespraak spreekt van verbondenheid.

In de vorige eeuw werd op verschillende plaatsen de uitdrukking gehoord: geliefde herder en leraar. Op zich twee Bijbelse namen (Efeze 4:11). Wanneer we het verband lezen dan is de uitdrukking, beter gezegd de belijdenis, niet zonder betekenis. Het heeft ons veel te zeggen. De Heere Christus, Die Zichzelf vernederd heeft, is op grond van recht en gerechtigheid verhoogd en met dit rijke doel om als een gave van Zijn goedertierenheid ambten en ambtsdragers te geven. Tot die ambtsdragers behoren ook herders en leraars. Het zijn personen die één en hetzelfde ambt bekleden. Als herders behoren zij de kudde te weiden en steeds te leven bij en met de kudde. Als leraars moet er onderwijs gegeven worden uit en door het Woord van de Heere. Wanneer de uitdrukking herder en leraar of een uitspraak daaraan gelijk wordt gebruikt, dan dient de aangesprokene zich dit bewust te zijn. De vraag dient te leven: wil ik herder en leraar zijn? Het is ook een vereiste zo in de gemeente te staan. In het uur van bevestiging wees het formulier duidelijk op het herder en leraar zijn en de fundering ervan. Niemand kan ontkennen dat de inhoud van het formulier Bijbels is. Dat betekent: de inhoud van het formulier wijst bijzonder op het eigene van een predikant. Wat zijn dienstleven moet zijn en hoe dat dient te zijn. Verbondenheid en meelevendheid met woord en gebed. Werkend in de gemeente en door omstandigheden daar buiten, is men betrokken bij een blijde dag of droeve dagen. Bijzonder sprekende en treffen-

Het Apostolicum (18)

de dagen zijn dagen van sterfgevallen en begrafenissen. Als dienaar van de gemeente kan men betrokken zijn bij het heengaan van een jongere, oudere of bejaarde. Een kind, een baby van een enkel uur of een paar dagen. Een vader of moeder, een man of vrouw. Afscheid te moeten nemen en daarna de beleving van het gemis met de wetenschap dat het gemis een blijvende werkelijkheid is. Dit mag niet langs een predikant heengaan. Bijzonder in het gebed behoort te spreken de verbondenheid en de meelevendheid. Nimmer mag het contact en het gebed overkomen als een plicht. Boven genoemde zaken moeten niet alleen een plaats hebben in het gemeenschapelijk gebed op de zondag. Het gebed, het bidden in de woning of in de kerk voor bedroefden is zelfs een aansporing van de Heere om tot Hem te spreken. De Heere weet van moeite, droefheid, gemis en eenzaamheid. Hij wil daarin en daarvoor gebeden zijn. Welk een wonder van genade, van goedertierenheid en grote barmhartigheid is het dat de Heere zelfs uitziet naar het spreken tot Hem. Alles mag voor Hem neergelegd worden. Bijzonder in de eerste gemeente Urk was ik als eerste betrokken bij het plotseling en onverwachts heengaan van een geliefde. Ik denk aan de omgekomenen op zee. Het is voorgekomen dat de droeve tijding aan het gezin moest doorgegeven worden. Een zeer aangrijpende werkelijkheid. Het gebed was tot de Heere voor wat nodig was in spreken en gebed. Heere, geef mij een herderlijk hart. Laat bijzonder bij de bedroefden Uw troost en nabijheid, Uw heil overkomen. Het trof me wat ik hoorde van het zeer bedroefde gezinslid. Dominee, wilt u de Heere vragen dat onze geliefde gevonden wordt en op Urk begraven kan worden. Werd de geliefde gevonden, dan was de vraag om de Heere te danken voor het vinden. Op de dag van begraven deed de Heere ondervinden Wie Hij is. In de haven van Urk zijn ook kinderen verdronken. Gebeurtenissen waarin en waardoor is onderstreept geworden: God is ons een Toevlucht en Sterkte, Hij is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden, Psalm 46:2. Gebeurtenissen in de vol-

gende gemeenten behoren ook niet tot het verleden. Is er niet meer het oog en oor contact, alhoewel het er door de prediking af en toe mag zijn, bovenaan mag staan: Hij troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht. Toch kunnen ingrijpende gebeurtenissen, als met de golven in de onstuimige zee, de gedachtenwereld en het leven zelfs van tijd tot tijd beheersen. Ingevingen kunnen er zijn, gesprekken met of de houding van een ander kan veel doen. Ook wat men soms ziet of hoort kan raken. Denk aan Asaf in Psalm 73. Zo ook kan wat er staat in zondag 10 veel doen. Achter alles staat Gods voorzienigheid. Gods voorzienigheid werkt in de wereld en in het mensenleven. Niets geschiedt bij geval, maar komt van Zijn Goddelijke, Vaderlijke hand. Duidelijk wordt de voorzienigheid van God omschreven in zondag 10 antwoord 27. Bijzonder onder bepaalde omstandigheden moet de Heilige Schrift gelezen worden en dient er gebeden te worden. Na een Godverheerlijkende belijdenis kwam Jozef een aantal jaren in de gevangenis. Waarom is een menselijke vraag. Het Goddelijk doel lezen we in het Woord. Israël kwam na de uitleiding terecht in de woestijn. Het waartoe staat in de Schrift. Zo ook van Job. Laten we niet voorbijgaan aan wat de apostel Jakobus schrijft (Jak. 3:11) en aan wat Paulus kon belijden (2 Kor. 2:7-10). Wat het herderlijk onderwijs en bijstand betreft werd eens duidelijk voor de aandacht gebracht: De Heere is niet verplicht rekenschap van Zijn daden te geven. Hij doet dit wel van Zijn genade. De Heere is een Sterkte en een Toevlucht in de dag der benauwdheid en Hij troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht. Men mag zich uitspreken en alles zeggen tegen de Heere. Hij wil gebeden zijn. Wat ook mocht spreken en doorgegeven mocht worden op een begrafenis. Hoewel een zondaar honderdmaal kwaad doet en God hem de dagen verlengt, zo weet ik toch, dat het dien zal welgaan, die God vrezen, die voor Zijn aangezicht vrezen (Pred. 8:12). De Heere bevestigt dit en men slaat zondag 10 niet over. Zelfs doet men meer dan dat.

M.C. Tanis

De geestelijke wapenrusting (15)

Met alle bidding en smeking biddende te allen tijde in den geest, en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen (Efeze 6: 18)

Verborgene wapen

Zes onderdelen van de geestelijke wapenrusting heeft Paulus ons in Efeze 6: 14-17 getekend. Het lijkt alsof het gedeelte over de geestelijke wapenrusting daarmee ten einde is. Toch is dat niet zo. Want de apostel noemt in het volgende vers nóg een wapen: het gebed. Dat is het 'verborgene wapen' van een christen in de geestelijke strijd (Fergusson).

Tegelijk brengt Paulus het gebed ook nog om een andere reden ter sprake. Het gebed is namelijk ook 'een middel om alle voornoemde onderdelen van de geestelijke wapenrusting van God te verkrijgen' (Fergusson). Als iemand de gordel van de oprechtheid of de schoenen van de bereidheid of de helm van de zaligheid mist... laat hem of haar deze zaken biddend van God begeren!

Als James Fergusson over Efeze 6: 18 gaat schrijven, ziet hij er aanleiding in om een 'kleine theologie van het gebed' te geven.

Praktijk van het gebed

Nu is er in de loop der eeuwen over het gebed veel geschreven. Ik noem maar enkele hoogtepunten: De verhandelingen over het 'Onze Vader' door Tertullianus en Cyprianus. De hoofdstukken over het gebed in Calvijns Institutie. Het kostbare boekje 'Gebedsgestalten' van ds. F. Bakker. Van de kant van de Schotten is één van de meest onderwijzende boekjes over dit onderwerp dat van John Brown of Wamphray. Deze John Brown vluchtte tijdens de vervolgingen vanuit Schotland naar Rotterdam; sloot zich daar aan bij de Schotse vluchtelingengemeente en diende vele jaren lang als prediker met de pen. Zijn boekje over het gebed is verschenen onder de titel 'A Pious and Elaborate Treatise concerning Prayer'. Later verscheen het in Nederlandse vertaling onder de titel 'De toegang tot Gods genadetroon'. En enkele tientallen jaren

geleden kwam het nog eens - in heel beperkte oplage - uit onder de titel 'Praktijk van het gebed'. Aanbevolen!

Bijbelse kenmerken

We keren terug naar Fergusson. Als hij over Efeze 6: 18 schrijft, noemt hij eerst vijf Bijbelse kenmerken van het gebed:

- (1) In het ware gebed stort de bidder zijn hart uit voor God (Psalm 62: 9).
- (2) Het ware gebed kenmerkt zich door het feit dat de bidder vraagt om datgene wat in overeenstemming is met Gods wil (1 Johannes 5: 14).
- (3) Het ware gebed vindt plaats in Christus' Naam (Johannes 16: 23).
- (4) Het ware gebed kent de belijdenis van eigen zonden (Psalm 32: 5-6).
- (5) Het ware gebed kent de dankzegging voor Gods onverdiende gaven (Filippenzen 4: 6).

Bidden in Christus' Naam

Voor al het derde punt vraagt om uitwerking. Fergusson geeft die toelichting niet. Maar John Brown geeft in zijn eerder genoemde boekje uitvoerig aan, wat het betekent om in Christus' Naam te bidden. Het is bepaald niet hetzelfde als het even uitspreken van een zinsnede. Ik laat Brown even aan het woord: *'Dat wij dus geheel van onszelf afgetrokken, en ons gehele gewicht op Christus en Zijn verdiensten gelegd hebbend, en daar berustend, het geloof oefenen ten aanzien van de bijzonderheid die we begeren; en zo onszelf en onze gebeden geheel op Christus verlaten, ze in Zijn hand stellende, vertrouwend op Hem Die een getrouw Hogepriester, en Die omtrent al de belangen van Zijn volk zeer teerhartig is, wachtend in hoop en vertrouwen op een goed antwoord op Gods eigen tijd, alleen in en door Christus Jezus.*

Zo zien wij dat bidden in Christus' Naam iets heel anders is dan alleen maar Zijn Naam te noemen in het gebed en te zeggen: Heere, schenk ons dit of dat om Christus' wil'.

Ontdekkend schrijft John Brown daarna ook over het feit dat Gods kinderen zo heel vaak deze gebedshouding missen. We mogen onszelf de vraag wel stellen, hoe ons gebed is. Zou het kunnen dat deze woorden van Brown iets van onze gebedsarmoede blootleggen?

Te allen tijde

Na zijn algemene opmerkingen spreekt Fergusson Efeze 6: 18. In die tekst liggen verschillende praktische aanwijzingen opgesloten voor het gebed.

De eerste aanwijzing is dat we 'te allen tijde' moeten bidden. Dat betekent niet, dat we niets anders mogen of moeten doen dan bidden. We hebben ook andere plichten en verantwoordelijkheden. Maar wel wil dit woord zeggen, dat we vaak en regelmatig zullen bidden. Ook betekent het dat we wanneer we gelegenheid hebben om te bidden, die gelegenheid zullen benutten. En in de derde plaats wil het ook zeggen, dat we ons hart in zo'n geestelijke gesteldheid moeten proberen te houden, dat we nog kunnen bidden.

Er ligt nog een tweede aanwijzing in de tekst. Dat is dat we alle soorten van gebeden hebben te gebruiken. De apostel noemt er twee in onze tekst: 'bidding en smeking'.

Het eerste woord ('bidding') betekent volgens Fergusson dat we biddend van de Heere vragen om al het goede dat ons ontbreekt.

Het tweede woord ('smeking') betekent volgens hem vooral het afbidden van allerlei kwaad of oordeel, dat we voelen of waarvoor we vrezen.

De volgende keer hopen we verder te gaan luisteren naar wat Fergusson over het gebed schrijft.

A.J.T. Ruis

God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren. Handelingen 17:30

Paulus heeft bovenstaande woorden te Athene gesproken. Bekering is noodzakelijk. Bekering is niet sommige kwade dingen nalaten en enkele goede dingen doen. Bekeren is een zich afkeren van de duivel en een zich toekeren tot God. Bekeerd worden is de duisternis te verlaten. Het is Christus Koning te laten zijn. Een bekering van de zonde tot de deugd om in de hemel te komen is de echte bekering niet. Bekering wil zeggen dat de mens alles voor de Heere over heeft. God verkondigt dat het nu de tijden zijn waarin alle mensen zich aan God moeten onderwerpen. De Koning Zelf komt en zegt: Dient Mij. In het dienen van Christus is al het heil gelegen. Vanwege de val in het paradijs konden we God niet meer dienen. Welk een wonder dat de Heere oproept Hem te dienen. Dit Evangelie verkondigt God aan alle mensen. Hij verkondigt hen dat zij zich bekeren moeten. Niemand kan zichzelf bekeren, want wij zijn geestelijk dood. Toch zijn we geen stok of blok. De tekstwoorden gelden heidenen, maar ze gelden ook ons. Ook bij ons is sprake van onwetendheid. Velen zijn meer liefhebbers van zichzelf dan van God. Wij moesten met lichaam en ziel, met goed en bloed Gods eigendom zijn. Johannes de Doper en de Zaligmaker predikten: bekeert u. Bekering is nodig opdat de zonden vergeven worden. Er is alleen zaligheid door bekering. Het Evangelie van Christus is een kracht Gods tot zaligheid, het heeft kracht tot bekering. God verlicht de ogen van het verduisterde verstand. Het Evangelie toont Wie God is en wijst de vleeswording van Christus aan. Het doel van de komst van Christus op aarde is niet alleen de vergeving van de zonden, maar ook het afsterven van de zonden en het tot eer van God leven. God vergeeft niet alleen de zonden, maar geeft ook een nieuw hart. Let er toch op: Het is tijd om God te vrezen en in Zijn wegen te wandelen. "Och, wordt wakker. Laat ons God de eer geven, want het zijn nu de tijden om uit de duisternis te ontwaken." Lodenstein schrijft dat in zijn dagen de bekering niet doorbreekt. Iemand werpt tegen: Er is een eerste en een tweede bekering. Maar velen missen zelfs de eerste bekering. Lodenstein stelt de vraag: "Zijn wij wel zo zichtbaar als lichten te midden van de wereld en duisternis, in woorden en werken en alles? Zijn wij zo principieel om Gods wil zo heilig te doen? Geven wij onszelf zo aan God over? Kunnen wij zeggen, dat wij altijd voor God leven? Als u gelegenheid hebt tot het kwade, leidt Gods Geest u dan in de rechte sporen?" Er komt weinig van terecht in de praktijk de minste te willen wezen. De vele bededagen die gehouden zijn hebben weinig vrucht afgeworpen. Het wordt niet begrepen dat bekering een belofte van het Evangelie is. Bekering is niet wat kwade dingen nalaten en wat goede

dingen doen, maar bekering is het hart geven aan God. Net, uiterlijk en burgerlijk leven is geen bekering. Soms is er sprake van leeg berouw en holle bekering. Bekering is niet dingen aan de buitenkant veranderen, maar van binnenuit veranderd worden. Veel mensen misbruiken de leer van de onvolmaaktheid. Daardoor komt er geen bekering. Wie God echt kent zal zich dadelijk bekeren. Indien God niet wordt verheerlijkt door bekering, dan door plagen. Bekeert u voordat de plagen komen. "Laat Jezus het toch winnen, dat is uw heil, het heil van uw ziel." "Ik roep u niet tot onmogelijke dingen, want God belooft Zijn wet in uw harten te schrijven." De Heere heeft verlost van de koning van Spanje. Toen is gezegd: "Wij zullen de afgoden niet meer dienen. En zie, onder alle groene boom lopen wij hoererend van Hem af." Als land en volk zo voortgaan, als onze bededagen onvruchtbaar blijven, zal God met Zijn oordelen komen. Merkt u het niet dat God ons verlaat? God zal Zijn dorsvloer doorzuiveren. Ons zou vooral moeten bewegen de liefde Gods in Christus. Tenslotte gaat Lodenstein de middelen tot bekering aanwijzen. Wij moeten erkennen dat we niet bekeerd zijn. Waar is immers de afscheiding van de wereld? Wij moeten God leren kennen. Zucht naar de hemel en verwacht het vandaar. "Beoefen de heilige afhankelijkheid van God. Ik kan u niets anders zeggen of adviseren. Van de hemel moet uw hulp komen." Bekering door eigen krachten kan niet. Dat kweekt alleen maar burgerlijke mensen. "Ik wil niet dat wij het door onze eigen krachten zullen doen, maar dat wij het van de hemel zouden begeren, daaraan blijven hangen, in de kracht des Heeren sterk worden." De biddag moet daarvoor gebruikt worden. "Ga dan vanavond niet uw vrienden bezoeken, noch uw beroep uitoefenen, maar ga alleen onderzoeken hoe het met u staat, en klaagt en zucht tot de hemel. Zie hoe u voor uzelf leeft, hoe u in slaap bent gevallen, en leg uzelf onder Gods bewerking. En voordat de zon ondergaat, zal het licht komen." En al moest u weken, maanden of jaren wachten, Hij, Die te komen staat, zal komen. En wie weet, komt de Heere vandaag nog. Laten we dat niet alleen, maar samen doen. "Laat ons dan samenspannen opdat wij elkaar vermanen en daartoe aanzetten. De wereld zal er wel mee spotten en zeggen dat wij een nieuwe kerk oprichten, maar daar is niets aan gelegen. De ware bekering kan niet zonder haat bestaan, en beschimping en bespotting van de wereld. Nu, wie weet wat de Heere doen zal? Laat ons daarom samen bidden. Amen."

A. van Heteren

Genesis 1 en 2

Er liggen twee vragen voor mij die ik nu kan beantwoorden. De eerste vraag gaat over Gen. 1: 26, waar we lezen: “Laat Ons mensen maken”. En in vers 27 lezen we dan: “Man en vrouw schiep Hij ze” Dit wonder heeft dan plaats gevonden op de zesde, de laatste scheppingsdag. Maar nu staat er in Gen. 2:18 ev dat alleen Adam er is en dat hij Eva in een wonderlijke weg later krijgt. Zijn die twee gegevens met elkaar te verenigen?

Deze twee gedeelten spreken elkaar niet tegen. Adam is eerst gemaakt, daarna Eva.

Zo zegt ook Paulus het in 1 Tim.2:13. Maar dat gebeurde op dezelfde dag, zegt Gen. 1. Als Adam als de kroon der schepping met alle wijsheid die hij had ontvangen, de dieren een naam heeft gegeven, gebruikt de Heere dat om Adam de ogen te openen voor het feit dat hij nog alleen is. Er komt een verlangen in Adams hart naar een medemens. En zie nu eens hoe heerlijk God dat verlangen vervult! Als een waar Godsgeschenk mag hij even later een medemens ontvangen. Gelijk aan hem en toch anders, lichamelijk en innerlijk. Er zijn overeenkomsten en er zijn verschillen.

De Schrift verhaalt het ons op deze wijze om te benadrukken dat de vrouw voor Adam een geschenk van de Heere is! Zoals alles trouwens. Zo heeft Adam het ongetwijfeld ervaren. Hij ontving een medemens, die hij in zijn armen kon sluiten en beminnen. Met wie hij zowel lichamelijk als geestelijk gemeenschap kon en mocht beoefenen. Een gemeenschap die God wilde zegenen met nakomelingen. Na de zondeval vielen de schaduwen, lang en donker. De nakomelingen zouden niet alle kinderen Gods zijn. Maar toch zal er door Gods genade en Zijn herscheppende hand straks een schare zijn, die niemand tellen kan. Dan geen man en vrouw meer, zie Matth. 22:30. Voortplanting is dan niet meer nodig. Het huis is vol. Alle kinderen zijn ‘binnen’. Maar de geestelijke gemeenschap met God en met elkander blijft!

Die wederbarende, herscheppende daad van Boven hebben we nu allen zo nodig. En weet u in welke weg de Heere het geschenk van dat nieuwe leven nu schenkt? In dezelfde weg als waarin Adam zijn vrouw ontving! We worden ontdekt aan het gemis. Er komt een verlangen, een gebed om vervulling van dat gemis in het hart. We leren de Heere vragen om Zijn genade. Zal Hij dan niet willen horen?

Een tweede vraag die ik wil beantwoorden is ook naar aanleiding van de schepping en het lichamelijke. De vraag van een lezer luidt: “Hebben engelen lichamen? Hoe is dit met gevallen engelen, de duivel en demonen?”. Gods Woord leert ons dat engelen geesten zijn. Lees maar

Hebr. 1:14. Daar worden ze gediensstige geesten genoemd. Na hun val zijn de duivelen wel geesten gebleven, maar niet gediensstig meer! Integendeel. In plaats van hun Maker te dienen staan zij nu in ongehoorzaamheid en haat tegen Hem op. Een engel, hetzij hij nog in zijn gediensstige staat gebleven is, hetzij dat hij een duivel geworden is, heeft dus geen lichaam. Daarmee dus ook geen geslacht. Dat geldt met eerbied gesproken ook van God. Gods Woord spreekt wel van Hij en Hem en Zijn, maar dat wil nog niet zeggen dat hij van het mannelijke geslacht is, zoals een mens van het mannelijke geslacht kan zijn. De eerste en tweede Persoon van het Goddelijk Wezen openbaren Zich in Gods Woord als Vader en Zoon. Daar mogen we niets aan afdoen. Zo zal een nietig en dwaas mens iets begrijpen van Wie en hoe God is. Maar nogmaals: God is een Geest. Dat was de Zoon ook voor de vleeswording. In de volheid des tijds is het Woord (de Zoon) vlees geworden. Maria is als maagd moeder geworden van een mannelijk kind. Bij het vlees past een geslacht.

Maar dit terzijde. Engelen zijn dus geesten. Als ze naar de aarde gezonden werden of een bepaalde taak te verrichten hadden konden ze zichtbaar en op twee manieren verschijnen. Of in volle heerlijkheid, zodat een mensenkind overvallen werd door vrees, of in andere, menselijke gedaante, zoals bijvoorbeeld bij Lot in Sodom, waarbij men hen voor gewone mensen aanzag.

De duivel is dus ook een geest. Hij heeft geen lichaam. We spreken van boze geesten. Hij kan incognito komen, zoals hij tot Eva kwam. Hij kan ook in mensen kruipen, denk aan de van de duivel bezeten in Jezus'dagen op aarde. Hij openbaart zich in de antichrist, die de mens der zonde en de zoon des verderfs wordt genoemd, zie 2 Thess. 2:3. Maar hij is en blijft een geest. En al zijn trawanten ook. De Bijbel spreekt ook van geestelijke boosheden in de lucht. Wel onzichtbaar, maar ook werkelijk! Nu zijn wij mensen door onze val de duivel als het ware toegefallen. Wij moeten van de macht van de boze verlost worden. De Heere Jezus heeft Zijn discipelen geleerd dagelijks te bidden om verlost te worden van de boze! Dat wijst op de grootheid van de macht van de duivel. Maar het zegt ons ook dat God bij machte is om te verlossen!

Generale Synode 2016 (2)

De tweede vergaderweek van de generale synode van onze kerken ligt weer achter ons. Omdat bijzondere wijsheid nodig is in de zaken die aan de orde zullen komen heeft het moderamen besloten om de eerste ochtend te beginnen met een iets andere invulling. Nadat de preses de schriftlezing heeft genomen uit Kolossenzen 1 vers 1 t/m 14, en daarbij een meditatie heeft uitgesproken, zijn de afgevaardigden in groepen uiteen gegaan om over dit Schriftgedeelte verder te spreken. De nadruk lag op het kennen van Gods wil en het noodzakelijk erkennen ervan. Dat is nodig om dicht bij de Schrift te denken, te spreken en besluiten te nemen. Zeker als het gaat over tere onderwerpen als tucht en homoseksualiteit; de heiligheid van God en de veiligheid in de kerk. Aansluitend is door een drietal afgevaardigden gebeden en is voorbede gedaan voor de eenheid in verscheidenheid met alles wat daarmee heeft te maken, zoals samenwerking met kerken van gereformeerd belijden in Nederland en zusterkerken in het buitenland. Ook de theologische opleiding is daarbij genoemd, en de geloofsvervolgung die in sommige landen leidt tot gevangenschap en zelfs de dood. Vooral is gebeden om wijsheid in de vergadering om goede besluiten te mogen nemen bij ingewikkelde vraagstukken. Het was goed om op deze wijze met elkaar de vergaderweek aan te vangen. Deputaten eredienst gaan deputaten kerkjeugd en onderwijs en de jeugdbonden betrekken bij het onderzoek naar de zingbaarheid van de Psalmen, zo is nu besloten. We hopen dat uit het onderzoek naar voren mag komen dat de Psalmen een waardevol en onmisbaar element moeten blijven (of weer worden) van de eredienst, en dat ze op een eerbiedige wijze gezongen dienen te worden.

De studie van deputaten eredienst met betrekking tot dans en drama in de eredienst, waarvoor in de vorige synode opdracht is gegeven, kwam aan de orde. Sommigen vinden dat

de beslissing om dit wel of niet toe te laten, aan de plaatselijke kerken overgelaten moet worden. Enkele sprekers zijn van mening dat er verder gestudeerd moet worden op dit vraagstuk en het besluit over te laten aan de GS van 2019. Velen zijn van mening dat deze elementen in de eredienst zich niet verhouden met het gereformeerde karakter ervan en u zult begrijpen dat we ons alleen hierin kunnen vinden. De eredienst is aan de Heere gewijd en geheiligd en de levende Woordverkondiging dient centraal te staan (Zondag 35 HC). Alles wat hieraan afbreuk doet hoort niet in de kerk van de reformatie thuis en moeten we met kracht verwerpen. “Want nademaal, in de wijsheid Gods, de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking, zalig te maken, die geloven” (1 Kor. 1 vers 21). We hopen dat er in de volgende vergaderweek op basis hiervan een breed gedragen besluit genomen mag worden. Vanwege het feit dat er samenwerkingsgemeenten zijn die bestaan uit CGK-GKV-NGK heeft de synode besloten om ambtsdragers, die geen lid zijn van onze kerken, af te kunnen vaardigen naar een classisvergadering, en hen alleen een adviserende stem te geven. Betreffende afgevaardigden kunnen niet gestemd kunnen worden om naar de PS en de GS afgevaardigd te worden. Helaas heeft een voorstel om de huidige situatie te handhaven, of om eventueel alleen in noodsituaties deze ruimte te geven, het niet gehaald. Enerzijds kunnen we begrijpen dat de samenwerkingsgemeenten dit graag willen, in verband met de volwaardige plaats die ze hebben ontvangen in de CGK, anderzijds is het een stap te ver voor hen die zich niet herkennen in deze samenwerking. Een punt hierbij is dat in het verleden is besloten om de samenwerking alleen plaatselijk tot uiting te brengen. Uit het rapport van deputaten kerkorde en kerkrecht komt de uitkomst naar voren van het onderzoek naar

het functioneren van de tucht in onze kerken. Het blijkt zo te zijn dat wat in de ene gemeente als zonde gezien wordt, soms in een andere gemeente aanvaard is. Dit gegeven laat ons zien dat de verschillen in het gebruik van de tucht groot zijn. Soms is dat de reden dat gemeenteleden naar een andere gemeente overgaan, zodat een zondige levenswijze gehandhaafd kan blijven. Deputaten willen voorzichtig zijn met het uitspreken van wat wel of geen zonde is. Hier is kritiek op gekomen; hoe kun je bepaalde zonden toelaten of overlaten aan de eigen benadering van de plaatselijke kerken? De vraag naar het functioneren van de tucht is voortgekomen uit de zorg die er is inzake homoseksualiteit. Daarbij zijn we ook gelijk gekomen bij wat achter gesloten deuren is besproken; de revisieverzoeken vanuit gemeenten om het besluit, betreffende homoseksualiteit en homoseksuele relaties, wat door de GS van 2013 unaniem is genomen, te herzien. Over dit tere onderwerp en de revisieverzoeken aangaande het besluit heeft de commissie zich gebogen en daarvan verantwoording gedaan aan de vergadering. Respect mogen we hebben voor de commissieleden die, naar mijn mening, goed onderzoek hebben gedaan en een tussenrapportage aan de vergadering hebben voorgelegd. De reactie op vragen die reeds gesteld waren hebben ons doen zien dat ze op de goede weg zijn, en daar zijn we oprecht dankbaar voor. Met de vragen en opmerkingen die ook nu zijn geplaatst zullen zij proberen bij de volgende vergadering het eindrapport gereed te hebben. Laten we hen in het bijzonder opdragen in het gebed om dichtbij het Woord te blijven. “Die vasthoudt aan het getrouwe woord, dat naar de leer is, opdat hij machtig zij beide om te vermanen door de gezonde leer en om de tegensprekers te wederleggen” (Titus 1 vers 9).

P. Nobel

Demas, de man bij de zilvermijn - 5

De laatste keer zagen we dat de afval van het geloof verschillende oorzaken kan hebben. In feite kunnen alle zonden wanneer zij gekoesterd worden en wij ons daardoor steeds meer laten inkapselen tot afval leiden. Maar waarom plaatst Bunyan in zijn Christenreis de afvallige Demas dan terzijde van de weg bij een *zilvermijn*? Neen, daarmee wil hij niet zeggen dat liefde tot het zilver of een materiele levensinstelling de enige oorzaak van afval is, maar wel dat hier een heel belangrijke verzoeking ligt om het geloof de rug toe te keren. En dat heeft hij beslist wel vanuit de Schriftgegevens afgeleid.

Materialisme

Helaas heeft Bunyan zelf nooit een commentaar geschreven op zijn eigen Christenreis. Dan zouden we minder in onzekerheid verkeren wat hij met sommige passages van zijn boek bedoeld heeft. Maar goed, Bunyan heeft zelf naar zijn eigen zeggen op zijn christenreis wel een soort vervolg (en correctie!) geschreven in het tweede deel van zijn christenreis die in Nederland bekend staat als de Christinnereis. We zullen in het vervolg die uitleg bij onze overwegingen rond Demas betrekken, maar vragen allereerst hoe Bunyan ertoe komt om Demas naast een zilvermijn te plaatsen waarbij hij reizigers naar het hemelse Jeruzalem uitnodigt om van hun pelgrimsreis af te wijken. Dat heeft mijns inziens alles te maken met Bunyan's diepe en geestelijke omgang met de Schriften toen hij in de gevangenis zat en zijn Christenreis voorbereidde. In die tijd van meditatie en gebed is hij ook gestuit op de woorden uit 1 Timotheus 6 : 17 - 19: 'Beveel de rijken in deze tegenwoordige wereld, dat zij niet hoogmoedig zijn, noch hun hoop stellen op de ongestadigheid des rijkdoms, maar op de levende God, die ons alle dingen rijkelijk verleent om te genieten; dat

zij weldadig zijn, rijk worden in goede werken, gaarne mededelende zijn en gemeenzaam (= mededeelzaam zijn; graag uitdelen). Leggende voor zichzelf weg tot een schat een goed fundament tegen het toekomende, opdat zij het eeuwige leven verkrijgen mogen'. Bunyan heeft in deze woorden gelezen dat de 'rijkdom in deze tegenwoordige wereld' een buitengewoon sterke verleiding is om af te vallen van het geloof. Paulus had dat eerder in hetzelfde hoofdstuk nog sterker onder woorden gebracht toen hij schreef: 'Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in de strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang. Want de geldgierigheid (letterlijk: de liefde tot het zilver!!) is een wortel van alle kwaad, tot welke sommige lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken' (1 Timotheus 6 : 9, 10).

Dit is de doorgaande lijn, met name in het Nieuwe Testament. De Heere Jezus zelf heeft met grote ernst gesproken over de gevaren van rijkdom en de verleidende kracht van een materialistische levenshouding. Het is namelijk opmerkelijk dat in het onderwijs van de Heere Jezus slechts één afgod met naam en toenaam genoemd wordt. Dat is de (onrechtvaardige) Mammon! (Mattheus 6 : 24; Lukas 16 : 9, 11, 13). Dat heeft onder andere hiermee te maken dat de farizeeën rijkdom beschouwden als het loon op hun gerechtigheid. Hun favoriete psalm was de eerste uit het psalmboek. Daar wordt van de goddeloze gezegd dat 'hij is als kaf dat wegstuift voor de wind' (Psalm 1 : 3 ber.). De rechtvaardige daarentegen wordt gezegend: 'Het gaat hem wel; het gelukt hem wat hij doet' (Psalm 1 : 2 ber.). Nu beschouwden de farizeeën zich natuurlijk als de recht-

vaardigen. Dat kon je ook aan hun voorspoed en rijkdom zien, want zó beloofde God hun godsvrucht! Daarom werd de rijke jongeling ook zo bedroefd, toen de Heere Jezus hem opdroeg: 'Eén ding ontbreekt u, ga heen verkoopt alles wat gij hebt en geeft het aan de armen!' (Markus 10 : 21). Dat betekende niet alleen dat hij al zijn bezittingen moest verkopen, maar ook dat hij datgene dat hij zag als het loon op zijn gerechtigheid moest inleveren. Met andere woorden: al zijn (vermeende) geestelijke verworvenheden ontvielen hem!

Maar rijkdom is op zichzelf genomen toch niet verkeerd? Neen, als ons bezit toeneemt, mogen we er ook van genieten als een goede gave van God én we mogen het gebruiken om iets ervan aan de allerarmsten te geven (1 Timotheus 6 : 17vv.). Trouwens, ook in bijbelse tijden kwamen kinderen van God voor die erg rijk waren. We kunnen denken aan Abraham of Job. Maar er schuilen in rijkdom en het zich hechten aan het aardse geld en bezit grote gevaren. Zo'n materialistische instelling richt al onze aandacht op het aardse goed en het verkrijgen en vermeerderen daarvan. Hierbij raken de gedachten aan God en de hemel uit beeld. Goudzoekers zijn meestal geen Godzoekers. Om deze reden wordt het 'wee' uitgeroepen over de rijken: zij hebben hun loon al ontvangen in dit leven en missen daardoor het eeuwige genadeloon in de hemel. Dat wordt bedoeld met het drievoudige: 'Zij hebben hun loon weg!' uit Mattheus 6 : 2; 5 en 16. Wie genoeg heeft aan zijn aardse bezit, heeft van God niets meer te verwachten. Dat is ook de betekenis van het ernstige woord uit de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus. De rijke krijgt te horen uit de mond van Abraham: 'Kind, gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven!' Er staat niet 'het goede

in het algemeen, maar 'uw goed', 'het goede waarvoor u alleen maar geleefd hebt en waar u ook meende recht te hebben'. Daarom roept de Heere Jezus in de bergrede op: 'Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de most en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen; maar vergadert u schatten in de hemel, waar ze nog mot, noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn' (Matth. 6 : 19 – 21). De klem van dit alles wordt hoorbaar en haast voelbaar in het gesprek tussen de Heere Jezus en de discipelen na de geschiedenis met de rijke jongeling. Toen zei de Heere Jezus tot twee keer toe: 'Kinderkens, hoe zwaar is het dat degenen die op het goed hun betrouwen zetten, in het koninkrijk Gods ingaan! Het is lichter dat een kameel (= kameel) gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke in het Koninkrijk Gods ingaat' (Markus 10 : 25). De discipelen hebben goed begrepen wat de Heere Jezus bedoelde. Dat is onmogelijk! En zij geven daaraan uiting met hun verbijsterde vraag: 'Wie kan dan zalig worden?'. De Heere Jezus antwoordde: 'Bij de mensen is het onmogelijk, maar niet bij God; want alle dingen zijn mogelijk bij God' (Markus 10 : 26 en 27).

Dit perspectief is wel heel donker voor een westerse wereld die zozeer door het materialisme gestempeld

is. Maar de laatste woorden van de Heere Jezus bieden hoop: 'Alle dingen zijn mogelijk bij God, zelfs dat een rijke westerling zalig wordt!'

A. Baars

DE SITUATIE IN HET MIDDEN-OOSTEN IS INKTZWART. GEEF HOOP!

Stichting Ismaël biedt hoop in de Arabische wereld door ondermeer het uitdelen van Bijbels en christelijke lectuur. Ook verlenen we noodhulp in samenwerking met lokale partnerorganisaties. Geef ook hoop door uw gebed en door een financiële gift. Doe dit onder vermelding van 'Geef hoop in het Midden-Oosten'.

IBAN NL03 RABO 0330 000 888

Ismaël

Telefoon 06 51 75 85 22
E-mail secretariaat@stichting-ismael.nl

WWW.STICHTING-ISMAEL.NL

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenis

Hardinxveld-Giessendam	Dordrecht e.o.	Waardenburg
0184 - 61 11 54	078 - 641 27 40	0418 - 65 20 39

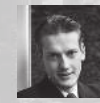
H. de Jongh

D.D.E. Meliester

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Fiscaal advies voor predikanten & administratieve ondersteuning voor kerkenraden

Drs. Arjan Pul RB
Belastingadviseur

- Ruime ervaring in het verzorgen van aangiften en aanverwante fiscale zaken
- Administratieve ondersteuning kerkenraden (salarisverwerking kosten e.d.)
- Netwerk voor kerkrechtelijke vraagstukken en schuldhulpverlening

Van Lienden & Kooistra
— ACCOUNTANTS ADVISEURS —

Barneveld 0342 - 400 625 Rhenen 0317 - 615 686 vlkadvisers.nl/predikanten

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen"

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Het Evangelie ook voor hén!

Stort uw gift op:
NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China
Hartelijk dank.

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

**WAT IS UW ENIGE TROOST,
BEIDE IN LEVEN EN STERVEN?**

In Duitsland wordt deze vraag nauwelijks meer gesteld op de kansels. Helpt u ons mee om deze zuivere leer in het Duitstalige gebied weer bekend te maken?

Zie onze website www.svvhd.org voor informatie.
Of bel 0345 - 58 08 10, ook voor een presentatie.

Voor giften: NL35 ABNA 0548 9879 20.

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 10 januari 2017. Kopij graag binnen donderdag 29 december.

Kerst en jaarwisseling

De beide Kerstdagen en de jaarwisseling liggen weer voor ons. De Heere geve gezegende diensten en sterke bijzonder hen die zich geliefden en dierbaren zagen ontvallen in het jaar 2016.

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 22,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 23,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Een roep uit Malawi

Help de allerarmsten!

Timotheos is een initiatief van de Reformed Presbyterian Church in Malawi.

Timotheos investeert in:

- Onderwijs
- Weezorg
- Zorg voor voeding en gezondheid
- Evangelisatie

Timotheos

Meld u aan als donateur en schenk een gift.

Adopteer: - student € 20,- p/maand
 - (wees)kind € 12,⁵⁰ p/maand
 - groep kleuters € 10,- p/maand

NL57RABO01614.85.502 t.n.v. Stichting Timotheos, info@timotheos.nl

www.timotheos.nl of bel 0522 461524

Comité van aanbeveling: mevr. S.M. Aleman-van Herpen | ds. G. Beens
 ds. R. Bakker | ds. J. van Belzen | dr. R. Bisschop | ds. J.G. Blom | ds. J. den Boer
 ds. A.J. Britstra | drs. T. Dorresteyn, huisarts te Ederveen | dr. W. Fieret
 ds. E. Hakvoort | ds. D. Heemskerk | prof. dr. W.J. op 't Hof | ds. A. Schot
 ds. A.C. Uitslag | ds. K. Veldman | ds. A. Vlietstra | mr. L. Vogelaar

Cedrah

Wegens periodieke aftreding zijn wij op zoek naar twee leden voor onze Raad van Toezicht:

Lid Raad van Toezicht

Portefeuille Zorg

Lid Raad van Toezicht

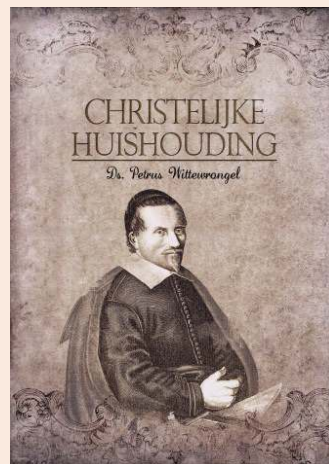
Portefeuille Vastgoed

Kijk voor het profiel en meer info op cedrah.nl/vacaturesrvt!

Cedrah
 Wonen • Zorg • Diensten

Christelijke huishouding

Teken nu in op de vijfde serie van de *Christelijke huishouding* van ds. Petrus Wittewrongel in het hedendaags Nederlands voor een totaalprijs van € 199,- (incl. verzendkosten). Een standaardwerk voor een gereformeerde gezinsopvoeding en gezinsreformatie!

Reeds vier delen zijn er verschenen, deel 5 wordt verwacht in D.V. dec. 2016. Circa 580 pagina's per deel. Deel 1 is aangevuld met een door prof. dr. W.J. op 't Hof geschreven lezenswaardige inleiding over het leven en werk van ds. P. Wittewrongel. De delen 2, 3 en 4

zijn respectievelijk voorzien van een aanbevelend woord van ds. M. Krijgsman, ds. J. van Belzen en ds. A.F.R. van de Veen. Deze serie is alleen verkrijgbaar bij de Landelijke Stichting (ISBN: 978-90-77530-11-5) en wordt alleen per serie verkocht. Meer info: www.inhetspoor.nl.

Bel: 06 - 22626140 (b.g.g.: 0416-693844) of mail

Evangelisten trekken er dagelijks op uit. Zij hebben uw steun hard nodig.

Voorlichting over het werk van Bonisa? voorlichting@bonisa.nl

Uw gift online via onze website www.bonisa.nl of op rekening: NL29 RABO 0336 5546 13

Bonisa
 ZENDING

Doorgeven van het Woord!